

Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği

Çevre Bakanlığından

Resmi Gazete Tarihi: 14/03/1991

Resmi Gazete Sayısı: 20814

BİRİNCİ BÖLÜM : GENEL HÜKÜMLER

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı; her türlü atık ve artığın çevreye zarar verecek şekilde, doğrudan veya dolaylı bir biçimde alıcı ortama verilmesi, depolanması, taşınması, uzaklaştırılması ve benzeri faaliyetlerin yasaklanması, çevreyi olumsuz yönde etkileyebilecek olan tüketim maddelerinin idaresini belli bir disiplin altına alarak, havada, suda ve toprakta kalıcı etki gösteren kirleticilerin hayvan ve bitki nesillerini, doğal zenginlikleri ve ekolojik dengeyi bozmasının önlenmesi ile buna yönelik prensip, politika ve programların belirlenmesi, uygulanması ve geliştirilmesidir.

Kapsam

Madde 2 - (Değişik fıkra: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/1.mad) Bu Yönetmelik, meskun bölgelerde evlerden atılan evsel katı atıkların, park, bahçe ve yeşil alanlardan atılan bitki atıklarının, iri katı atıkların, zararlı atık olmamakla birlikte evsel katı atık özelliklerine sahip sanayi ve ticarethane atıklarının, evsel su arıtma tesislerinden elde edilen (atılan) arıtma çamurlarının ve zararlı atık sınıfına girmeyen sanayi arıtma tesisi çamurlarının toplanması, taşınması, geri kazanılması, değerlendirilmesi, bertaraf edilmesi ve zararsız hale getirilmesine ilişkin esasları kapsar.

Özel ve/veya resmi kuruluşlarca ve gerçek kişilerce üretilip çeşidi, özelliği ve miktarı itibarı ile insan sağlığına zarar veren, su, hava ve toprağı kirleten, yanıcı ve patlayıcı madde ihtiva eden, hastalık mikrobu taşıyabilen zararlı ve tehlikeli atıklar hakkında bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

Tanımlar

Madde 3 - Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık: Çevre Bakanlığını,

Kanun: 2872 sayılı Çevre Kanununu,

Katı atık: Üreticisi tarafından atılmak istenen ve toplumun huzuru ile özellikle çevrenin korunması bakımından, düzenli bir şekilde bertaraf edilmesi gereken katı maddeleri ve arıtma çamurunu, (iri katı atık, evsel katı atık, bu Yönetmelikte "katı atık" olarak anılmaktadır.)

İri katı atık: Buzdolabı, çamaşır makinesi, koltuk gibi evsel nitelikli eşyalardan oluşan ve kullanılmayacak durumda olan çoğunlukla iri hacimli atıkları,

Evsel katı atık (çöp): Konutlardan atılan, tehlikeli ve zararlı katı atık kavramına girmeyen, bahçe, park ve piknik alanları gibi yerlerden gelen katı atıkları,

Arıtma çamuru: Evsel ve evsel nitelikteki endüstriyel atık suların, fiziksel, kimyasal ve biyolojik işlemleri sonucunda ortaya çıkan, suyu alınmış, kurutulmuş çamuru,

Kompost: Organik esaslı katı atıkların oksijenli veya oksijensiz ortamda ayrıştırılması suretiyle üretilen toprak iyileştirici maddeyi,

Üretici: Faaliyetleri süresince atık oluşmasına sebep olan kişi veya kuruluşları,

Plastik: (Ek tanım: 22/02/1992 -21150 sayılı R.G. Yön.;Mülga tanım: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Tekrar kullanım: (Ek tanım: 02/11/1994 - 22099 sayılı R.G. Yön.;Mülga tanım: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Geri dönüşüm: (Değişik tanım: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./1. md.) Atıkların bir üretim prosedürüne tabi tutularak, orijinal amaçlı ya da enerji geri kazanımı hariç olmak üzere, organik geri dönüşüm dahil diğer amaçlar için yeniden işlenmesini,

Geri kazanım: (Ek tanım: 02/11/1994 - 22099 S.R.G. Yön) Tekrar kullanım ve geri dönüşüm kavramlarını da kapsayan; atıkların özelliklerinden yararlanılarak içindeki bileşenlerin fiziksel, kimyasal veya biyokimyasal yöntemlerle başka ürünlere veya enerjiye çevrilmesini,

Komisyon: (Ek tanım: 02/11/1994 - 22099 S.R.G. Yön.;Mülga tanım: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Kota veya depozito uygulamasına tabi işletmeler: (Mülga tanım: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Zararlı ve tehlikeli atık: Patlayıcı, parlayıcı, kendiliğinden yanmaya müsait, suyla temas halinde parlayıcı gazlar çıkaran, oksitleyici, organik peroksit içerikli, zehirli, korozif, hava ve su ile temasında toksik gaz bırakan, toksik ve ekotoksik özellik taşıyan ve Bakanlıkça tehlikeli ve zararlı atık olduğu onaylanan atıkları,

Bertaraf etme: Katı atıkların; konut, işyeri gibi üretildikleri yerlerde geçici olarak biriktirilmesi, bu yerlerden toplanması, taşınması, geri kazanılması gibi işlemlerden sonra, çevre ve insan sağlığı açısından zararsız hale getirilmesi ve ekonomiye katkı sağlanması amacıyla kompostlaştırma, enerji kazanmak üzere yakma ve/veya düzenli depolama işlemlerinin tümünü,

İşleme tesisi: Geri kazanma tesisi, kompost veya yakma tesisi gibi katı atıklardan tekrar kullanılabilir madde veya enerji elde etmek, katı atıkların hacmini küçültmek ya da çevreye zararını azaltmak maksadı ile kurulan, inşa edilen tesis ve yapıları,

Maddesel geri kazanma: (Mülga tanım: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Organik madde veya yanma kaybı: Katı atık veya kompostun kurutulduktan sonra kül fırınında 7750 C' de 3 saat süre ile yakılması sonucu yanan veya kaybolan madde miktarını,

Kuru madde: Katı atık veya kompostun kurutma fırınında 1030 C'de yaklaşık 24 saat süre ile sabit ağırlığa gelinceye kadar kurutulması sonucunda geride kalan katı atık madde miktarını,

Kota: (Mülga tanım: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Ambalaj: (Mülga tanım: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Değerlendirilebilir katı atık: (Mülga tanım: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Enerji Geri Kazanımı: (Ek tanım: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./1. md.; Mülga tanım: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Organik Geri Dönüşüm: (Ek tanım: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./1. md.) Ambalaj atıklarının biyolojik olarak parçalanabilen kısımlarının kontrollü koşullar altında mikroorganizmalar aracılığıyla aerobik (kompostlama) veya anaerobik ortamda ayrıştırılarak (biyolojik metanlaştırma) stabilize organik atıklar veya metan gazının elde edilmesini, (Düzenli depolama organik geri dönüşüm kapsamına girmez.)

Toplama-Ayırma Tesisi: (Ek tanım: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./1. md.;Mülga tanım: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Ön Lisans: (Ek tanım: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./1. md.;Mülga tanım: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Lisans: (Ek tanım: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./1. md.;Mülga tanım: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Toplama-Ayırma Tesisi Lisansı: (Ek tanım: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./1. md.; Mülga tanım: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Geri Dönüşüm Tesisi Lisansı: (Ek tanım: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./1. md.; Mülga tanım: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

İKİNCİ BÖLÜM : Üretim, Bertaraf Etme ve Özendirmeye İlişkin Esaslar

Katı Atık Üretim Aşamasında Uyulacak Esaslar

Madde 4 - Katı atık üreten kişi ve kuruluşlar, en az katı atık üreten teknolojiyi seçmekle, mevcut üretimdeki katı atık miktarını azaltmakla, katı atık içinde zararlı madde bulundurmamakla, katı atıkların değerlendirilmesi ve maddesel geri kazanma konusunda yapılan çalışmalara katılmakla yükümlüdür.

(Ek fıkra: 22/02/1992 - 21150 sayılı R.G. yön.) Katı atıkların en aza indirilmesinde, uluslararası uygulamalara uyum sağlayabilmek amacıyla ambalaj atıklarının geri dönüşüm ve bertarafına ilişkin idari tedbirler almaya ve bu konuda tebliğler yayımlamaya Bakanlık yetkilidir.

Bertaraf Aşamasında Uyulacak Esaslar

Madde 5 - Bu Yönetmelik kapsamına giren katı atıkların bertarafı sırasında belediyeler ve yetkilerini devrettiği kişi ve kuruluşlar işlettikleri katı atık tesislerinin faaliyetlerinin planlanmasında ve işletilmesinde; insanların ruh ve beden sağlığına, hayvan sağlığına, doğal bitki örtüsüne, yeşil alanlara ve binalara, toplumun düzeni ve emniyetine, yeraltı ve yüzeysel su alanları ile su rezerv sahalarına zarar vermeyecek ve hava, gürültü yönünden çevre kirlenmesini önleyecek uygun tedbirleri almak zorundadırlar.

Eğitim

Madde 6 - Bakanlık, mahallin en büyük mülki amiri ve belediyeler katı atık bertarafı ile ilgili olarak konut ve işyerlerinden daha az atık atılmasını temin etmek, atık içerisine zararlı maddelerin atılmasını önlemek, katı atıkları değerlendirme ve maddesel geri kazanma çalışmalarına katılımı sağlamak üzere ilgili kişilere yönelik olarak gerekli eğitim çalışmalarını yaparlar.

Katı Atıklardan Geri Kazanılmış Malzeme Üretenlerin Özendirilmesi

Madde 7 - Bakanlık, mahallin en büyük mülki amiri ve belediyeler;

1) Geri kazanılabilen veya insan sağlığına ve çevreye zarar vermeden bertarafı mümkün olan maddelerin kullanılmasını,

2) Geri kazanılmış maddelerden imal edilen malzeme ve ürünlerin kullanımının tercih edilmesini, teşvik ederler.

Katı atıkları geri kazanma amacıyla tesislerinde işleyen kişi ve kuruluşlara, bu faaliyetlerinden dolayı Çevre Bakanlığı tarafından Çevre Kirliliğini Önleme Fonu'ndan karşılanmak üzere uygun görülmesi halinde maddi destek sağlanabilir.

Ayrı Bertaraf Edilmesi Gereken Atıklar

Madde 8 - Aynı bertaraf edilmesi gereken atıkları üreten;

a) Hastanelerin, kliniklerin, laboratuvarların ve benzeri yerlerin hastalık bulaştırıcı enfekte, kimyasal ve radyolojik atıkları ile tehlikeli atıklarını,

b) (Değişik bend: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./2. md.) Tüketicilerin, kullanılmış akü, pil ve ilaç atıkları ile, kullanılmış araç lastiklerini,

c) (Ek bend: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./2. md.) Tüketicilerin, ambalaj atıkları dahil değerlendirilebilir katı atıklarını,

d) (Ek bend: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./2. md.) Tüketicilerin, metal variller, buzdolabı, çamaşır makinesi, elektronik aletler, mobilya gibi büyük hacimli katı atıklarını, yasaktır.

Belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeler, bu alanlar dışında ise mahallin en büyük mülki amiri, yukarıda belirtilen ve ihtiva ettikleri zararlı maddeler dolayısıyla toplanması, değerlendirilmesi veya bertarafı özel işlemler gerektiren atıkları, 27/8/1995 tarihli ve 22387 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ve 20/5/1993 tarihli ve 21586 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine göre bertaraf eder veya ettirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: Ambalaj Atıklarının Geri Kazanılması

Plastik ve Metal Ambalaj Atığının En Aza İndirilmesi:

Madde 9 - (Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Kota veya Depozito Uygulaması İzin Başvurusu

Madde 10 - (Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

İzin Başvurusunun Değerlendirilmesi

Madde 11 - (Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Depozito Uygulaması

Madde 12 - (Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Boş Kapların Geri Alınması

Madde 13 - (Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Tüketicinin Bilgilendirilmesi

Madde 14 - (Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Kapların Bertarafından Uyulacak Esaslar

Madde 15 - (Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Ambalaj Atıkları Toplama-Ayırma ve Geri Dönüşüm Tesislerine Ön Lisans ve Lisans Verilmesi ile İptali

Madde 16 - (Mülga madde: 15/09/1998 - 23464 S. R.G. Yön./10. md.; Yeniden düzenlenen madde: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./4. md.; Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Bilgi Verme Zorunluluğu

Madde 17 - (Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM : Katı Atıkların Kaynağında Ayrı Toplanması ve Taşınması

Katı Atıkların Toplanması

Madde 18 - Katı atıkların, üretici veya taşıyanları tarafından denizlere, göllere ve benzeri alıcı ortamlara, caddelere, ormanlara ve çevrenin olumsuz yönde etkilenmesine sebep olacak yerlere dökülmesi yasaktır.

Konutlarda ve işyerlerinde, evsel veya evsel nitelikte endüstriyel çöpleri çöp toplama aracına vermek üzere kullanılan çöp biriktirme kapları, çeşitli büyüklükte ve her biri standart ölçülerde olmak zorundadır. Bu kapları ölçüleri, şekilleri, malzemeleri Bakanlıkça çıkarılacak tebliğlerde belirtilir.

Çöpü üretenler, bu çöp biriktirme kaplarını, çevrenin sağlığını bozmayacak şekilde kapalı olarak muhafaza etmek ve çöp toplama işlemi sırasında yol üstünde hazır bulundurmamak zorundadır.

Evsel katı atık ve evsel nitelikli endüstriyel katı atık üreten kişi ve kuruluşlar, katı atıklarını belediyelerin ve mahallin en büyük mülki amirinin istediği şekilde konut, işyeri gibi üretildikleri yerlerde hazır etmekle yükümlüdürler.

(Mülga 5. fıkra: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

(Mülga 6. fıkra: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Evsel Nitelikte Olmayan Katı Atıkları Toplama Kapları

Madde 19 - Evsel nitelikte olmayan katı atıkların toplanmasında veya tesis içinde biriktirilmesinde, çevre ve insan sağlığını, çevrenin görünüşünü bozmamak, çevreyi koku, toz gibi yönlerden rahatsız etmemek kaydıyla istenilen hacim ve şekilde kap veya tank kullanabilirler.

Katı Atıkların Taşınması

Madde 20 - Toplanan evsel ve evsel nitelikli endüstriyel katı atıkların, görünüş, koku, toz, sızdırma ve benzeri faktörler yönünden çevreyi kirletmeyecek şekilde kapalı özel araçlarda taşınması zorunludur.

(Değişik fıkra: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/2.mad) Belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan yerlerdeki sanayi tesisleri ve turistik tesis işletmeleri atıklarının taşınmasından sorumludurlar. Bu alanlarda toplama ve taşıma işlemlerini valilikler ve Bakanlık denetler.

Aktarma İstasyonları

Madde 21 - Katı atıkların taşınmasının ekonomik olmasını sağlamak, taşıma hattındaki trafiğe fazla yüklenmemek için şehirlerin merkezi yerlerinde aktarma istasyonları kurulabilir. Bu istasyonlarda küçük hacimli araçlarla toplanan katı atıkların daha büyük hacimli araçlara aktarılarak, bu araçlarla işleme veya depo yerlerine taşınması sağlanır. Aktarma direkt taşıma aracına yapılabileceği gibi, bir ara depoya (bunker) boşaltıldıktan sonra, yeni araca doldurmak şeklinde, dolaylı olarak da gerçekleştirilebilir.

Aktarma istasyonlarının koku, toz, gürültü ve görünüş yönünden çevreyi kirletmemesi için boşaltma işleminin yapıldığı yerlerin, kapalı olarak inşa edilmesi zorunludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM : Katı Atıkların Depolanması

Evsel Katı Atık Depo Alanına Depolanacak Atıklar ve İstisnaları

Madde 22 - (Mülga madde: 26/03/2010-27533 S.R.G. Yön/33.mad.)

Hafriyat Toprağının Depolanması

Madde 23 - (Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Katı Atık Depo Tesislerinin Yer Seçimi

Madde 24 - (Mülga madde: 26/03/2010-27533 S.R.G. Yön/33.mad.)

Depo Tesisleri

Madde 25 -(Mülga madde: 26/03/2010-27533 S.R.G. Yön/33.mad.)

Depo Tabanının Teşkili ve Sızıntı Suyu Toplanması

Madde 26 - (Mülga madde: 26/03/2010-27533 S.R.G. Yön/33.mad.)

Depo Gazının Uzaklaştırılması

Madde 27 - (Mülga madde: 26/03/2010-27533 S.R.G. Yön/33.mad.)

Aritma Çamurunun Evsel Katı Atıklarla Birlikte Depolanması

Madde 28 -(Mülga madde: 26/03/2010-27533 S.R.G. Yön/33.mad.)

Depo Tesisinin Olumsuz Etkisinin Önlenmesi

Madde 29 - (Mülga madde: 26/03/2010-27533 S.R.G. Yön/33.mad.)

Depo Sahasının Yeşillendirilmesi

Madde 30 - (Mülga madde: 26/03/2010-27533 S.R.G. Yön/33.mad.)

Depo Tesisine Ruhsat Alınması

Madde 31 - (Mülga madde: 26/03/2010-27533 S.R.G. Yön/33.mad.)

Depo Yeri İşletilmesi ve Kontrolü

Madde 32 - (Mülga madde: 26/03/2010-27533 S.R.G. Yön/33.mad.)

ALTINCI BÖLÜM : Katı Atıkların Kompostlaştırılması

Kompostun Kullanımı

Madde 33 - Organik katı atıkların oksijenli ortamda indirgenmesi suretiyle elde edilen kompostun toprağın yapısını iyileştirici bir vazife görmesi için:

- 1) Bahçe ve mutfak atıklarının, bu iş için kurulmuş tesislerde kompostlaştırılması,
- 2) Kompost üretimini kolaylaştırmak için, komposta elverişli organik atıkların ayrı toplanması, gerekir.

(Ek fıkra: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./5. md.) İşlenmiş arıtma çamurunun toprakta kullanılması, ham çamur ve işlenmiş arıtma çamurunun kullanma sınırlamaları ve yasakları ile, kompostun toprakta

kullanımı, 10/12/2001 tarih ve 24609 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Toprak Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği"nin 8, 9 ve 10 uncu maddelerindeki hükümlere tabidir.

Kompost Tesislerinde Bulunması Gerekli Teknik Özellikler

Madde 34 - Yıllık kapasitesi 200 tondan büyük olan kompost tesislerinde;

1) Kompost tesisi havalandırılarak çalıştırılıyorsa, emilen havanın filtreden geçirilmek suretiyle temizlendikten sonra atmosfere verilmesi,

2) Kompost sahasından toplanan sızıntı suyu kompostun ısıtılması için kullanılmıyorsa, sızıntı suyu arıtıldıktan sonra alıcı ortama verilmesi ve bu konuda Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinin alıcı ortam standartlarına uyulması,

3) Tesise gelen katı atıklar için ön depolama ve dengeleme görevi yapan ön deponun (bunker) kapalı olması,

4) Kompost tesislerinin yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının koruma alanı içine inşa edilmemesi,

5) Yerleşim alanlarına en yakın mesafenin 1000 metre olması, gerekir.

Kompost Üretiminde Kullanılmak İstenen Katı Atıklarda Bulunması Gerekli Özellikler

Madde 35 - (Mülga madde: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./8. md.)

Tarımda Kullanılmak İstenen Kompostun Kalite Kriterleri

Madde 36 - (Mülga madde: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./8. md.)

Kompostun Ağır Metal Muhtevası ve Sınır Değerleri

Madde 37 - (Mülga madde: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./8. md.)

YEDİNCİ BÖLÜM : Katı Atıkların Yakılması

Yakma Tesisi ile İlgili Teknik Hususlar

Madde 38 - Katı atıkların hijyenik olarak zararsız hale getirmek, hacmini azaltmak ve kısmen enerji elde etmek maksadı ile inşa edilen yakma tesislerinin;

1) Kapasitesi 0.75 ton/saat'den küçük olan evsel atık yakma tesislerinde baca gazı içindeki oksijen fazlalığı %17, kapasitesi 0.75 ton/saat'den büyük olan tesislerde ise %11 olması,

2) Katı atık yakma tesislerinde katı atık miktarlarındaki günlük ve haftalık değişimleri dengelemek ve atıkların yanma hücrelerine verilmesini sağlamak amacı ile;

a) Bir önsilo inşa edilmesi,

b) Bu önsilolardan vakum uygulanarak, boşaltma sırasında ortaya çıkabilecek tozun çevreye yayılmasının önlenmesi,

c) Bu önsilodaki basıncın atmosfer basıncının altında tutulması,

d) Emilen havanın yakma hücrelerine gönderilerek yakılması,

e) Yakma hücrelerinin çalışmaması durumunda önsilodan emilen havanın bacadan atmosfere verilmesi,

3) Sıvı atıklar ve arıtma çamurunun da tesiste yakılması halinde, bu maddelerin kapalı kaplar içinde depolanması, üstü açık olan boşaltma yerlerinde bir hava emme tertibatı ve vakum bulundurulması,

4) Yakma hücreninin devreye alınabilmesi, hücredeki sıcaklığın belirli bir değerin altına düşmesi halinde ani olarak devreye girecek yakıtla çalışan yedek yakma sisteminin bulunması,

5) Yakma tesislerinin bacaları ile ilgili olarak Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğindeki teknik hususların yerine getirilmesi,

6) Yakma tesislerinde;

a) Son yakma hücreninin bulunması,

b) Minimum hücre sıcaklığının 800 oC olması,

c) Sistemde poliklorlü aromatik hidrokarbonu çok olan atıklar yakılıyorsa, yakma hücreninin sıcaklığının 1200oC olması,

d) Yakma hücrendeki sıcaklığın devamlı ölçülmesi, kaydedilmesi ve hücredeki sıcaklığın istenen sıcaklığın altına düşmesi halinde, yedek yakma sisteminin otomatik olarak devreye girerek son yakma hücrendeki sıcaklığı artırması,

e) Atığın son yakma hücreğine hücredeki sıcaklığın yedek yakma sistemi ile istenen minimum yakma sıcaklığına eriştikten sonra verilmesi,

7) Yanma sonucunda çıkan cüruf içinde yanmamış atık miktarının ağırlık olarak, külün %2'sini geçmemesi ve tesiste arıtma çamuru yakılması halinde bu değerin %3'e kadar çıkabilmesi,

8) Cüruf ve baca gazı partiküllerinin ayrı ayrı toplanması,

9) Yakma sonucu ortaya çıkan ısı ve cürufun değerlendirilmesi için gereken önlemlerin alınması,

10- Tesiste, Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğinde belirtilen sıvı emisyon değerlerini sağlayacak baca gazı temizleme sisteminin bulunması, gerekir.

(Ek fıkra: 02/11/1994 - 22099 sayılı R.G. Yön.) Belediyeler atık bertarafının yakma ile olacağı hallerde ayrı toplama ve/veya ayırma ile ilgili plan ve projelerini yakma tesisleri ile birlikte gerçekleştirmek zorundadır.

Baca Gazı Sınır Emisyon Değerleri

Madde 39 - Evsel katı atık yakma tesislerinde, Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğinin 7'nci ekinde 2'nci grup tesisler başlığı altında yer alan esaslara uyulur.

Evsel Katı Atık Tesisinde Yakılması Yasak Olan Maddeler

Madde 40 - Evsel katı atık, evsel arıtma çamuru ve evsel katı atık benzeri endüstriyel atıkları yakmak amacıyla inşa edilen yakma tesislerinde, ağırlık olarak katı atık toplam miktarının %1'ini geçen organik bağlı klor veya 1 Kg. atıkta 50 mg. 'dan fazla halojenli organik madde ihtiva eden tehlikeli atıkların yakılması yasaktır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM : Katı Atık İşleme Tesislerine İnşaat ve İşleme Ruhsatı Verilmesi

İnşaat Ruhsatı Verilmesi

Madde 41 - Katı atıklar için yakma, kompost ve benzeri işleme tesisi inşa etmek isteyen kişi veya kuruluşlar, bu Yönetmeliğin 31 inci maddesinde belirtilen mercilerden inşaat ruhsatı almak zorundadır. Ancak bu merciler inşaat ruhsatı vermeden önce tesisle ilgili belgeleri Bakanlığa göndererek görüşünü almak zorundadır.

Belediyeler veya yetkilerini devrettiği kişi ve kuruluşlar, tesisi çevreyi kirlilemeyecek, toplumun huzurunu bozmayacak ve yürürlükte olan kanun ve yönetmeliklerde istenilen ürün ve emisyon sınırlarını

sağlayacak şekilde çalıştırmak zorundadır. Belediyeler veya yetkilerini devralan kişi veya kuruluşlar bu Yönetmelikte ve eklerinde belirtilen ölçümlerini yapmak, sonuçlarını istendiğinde mahallin en büyük mülki amirine, belediye başkanlıklarına ve Bakanlığa bildirmek zorundadır.

İşletme Ruhsatı Verilmesi ve Denetlenmesi

Madde 42 - İşletme ruhsatı, tesisin 3194 sayılı İmar Kanunu ile belirtilen şartlara uygun olarak inşa edildiğinin tespiti halinde 31 inci maddede belirtilen merciler tarafından verilir.

Başkanlık veya bölge teşkilatları, mahallin en büyük mülki amirliği ve büyükşehir belediye başkanlıkları veya belediyeler, tesisi, ürünlerinin kalitesini, işletme şekli, hava ve gürültü emisyonu bakımından denetleyebilir, ölçüm yapabilir ve numune alabilirler.

İşletme Ruhsatının İptali

Madde 43 - Bakanlık, büyükşehir belediyeleri veya belediyeler ile mahallin en büyük mülki amirince yapılan kontrollerde, tesisin işletme ruhsatına uygun olarak çalıştırılmadığının ürün ve atık kalitesinin Yönetmelikte istenen özellikte olmadığını, hava, gürültü emisyonlarının veya tesise ait atık suları ilgili Yönetmeliklerde istenen şartları sağlamadığını tespit edilmesi halinde, hatanın giderilmesi için işletmeciyi, kontrolü yapan merci yazılı olarak ikaz eder. Hatanın düzeltilmesi için verilen süre, hatanın önemine ve kaynağına göre bir ay ile bir yıl arasında değişir. Şehirden toplanan katı atığın özelliğinden dolayı hatanın düzeltilmeyeceği anlaşılırsa, ruhsatı veren merci tarafından, Bakanlığın da görüşü alınarak, işletme ruhsatı iptal edilir. Yapılan kontrollerde, işletme ruhsatı süresi biten tesislere, mevcut işletme şartlarında çalıştırılmasının insan ve çevre sağlığı açısından mahzurlu görülmesi, söz konusu işletme şartlarının düzeltilmeyeceğinin anlaşılması halinde, işletme ruhsatı yenilenmez.

DOKUZUNCU BÖLÜM : Arıtma Çamurlarının Tarımda Kullanılması

Araştırma Çamurlarının Tarımda Kullanılabilme Şartları

Madde 44 - (Mülga madde: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./8. md.)

Arıtma Çamurunun Kullanma Sınırlamaları ve Yasakları

Madde 45 - (Mülga madde: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./8. md.)

ONUNCU BÖLÜM: Çeşitli Hükümler

Denetim

Madde 46 - Bakanlık bu Yönetmelik çerçevesinde yapılacak denetimlerde Kanuna göre yetkilidir.

Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında Kanunun 15 ve 16'ncı maddelerinde belirtilen merciler tarafından gerekli işlemler yapılır ve 26'ncı maddedeki yaptırım uygulanır. Kanunun 24 üncü maddesindeki merciler tarafından 20, 21 ve 23'üncü maddelerinde belirtilen idari nitelikteki cezalar verilir.

İşletmecinin Yükümlülüğü

Madde 47 - Tesislerin işletmecileri,

- 1) Yetkili mercein görevlendirdiği kişilerin tesislere girmesine izin vermekle,
- 2) Görevli kişiler tarafından numune alınması ve yerinde ölçüm yapılması için izin vermekle
- 3) Görevli kişilerin istedikleri bilgi ve belgeleri sağlamakla,
- 4) İzin alma işlemi veya denetleme işlemleri ile ilgili olarak yapılan deneyler ve ölçüm masraflarını karşılamakla, yükümlüdürler.

Tebliğler

Madde 48 - Bu Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili teknik ve idari tebliğler, Çevre Bakanlığı tarafından çıkarılır.

Geri Kazanım Komisyonu

Madde 49 - (Ek madde: 02/11/1994 - 22099 sayılı R.G. Yön.;Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Geri Kazanım Komisyonunun Görevleri

Madde 50 - (Ek madde: 02/11/1994 - 22099 sayılı R.G. Yön.; Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Komisyonun görevleri şunlardır;

a) Bu Yönetmeliğin kapsadığı ambalaj atıklarının toplanması ve geri kazanılması ile ilgili hükümlerinin işlerliğini sağlamak üzere esaslar belirlemek,

b) Ambalaj atıklarının yıllar itibari ile toplama ve geri kazanım oranlarını tespit ederek Bakana sunmak,

c) Çevre Kanunu ve bu Yönetmeliğin amaçları doğrultusunda ülke şartlarını gözetererek, çevresel yararı sağlamak amacıyla kullanılabilir ayrı toplama, sınıflandırma, değerlendirme yöntem ve sistemlerine ilişkin metodları belirlemek,

d) Geri kazanım ilkeleri ve yöntemleri konusunda dünyadaki gelişmeleri ve ülkemizdeki uygulamaların getirdiği sonuçları göz önüne alarak ülke koşullarına uygun esasları kapsayan sonuç raporu hazırlayarak Bakana sunmak.

Ek Madde 1 - (Ek madde: 03/04/1991 -20834 sayılı R.G. Yön.; Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Geçici Hükümler

Mevcut Katı Atık İşleme ve Depolama Tesisleri

Geçici Madde 1 - Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce inşasına ve işletilmesine başlanılan katı atık işleme ve depolama tesislerini işleten belediyeler veya yetkilerini devrettikleri kişi ve kurumlar yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde tesislerin yeri, kapasitesi ve teknik özellikleri ile ilgili bilgi ve dökümanlarla birlikte Madde 31, 32, 41 ve 42'de verilen prosedüre uygun olarak inşaat ve işletme ruhsatı almak üzere ilgili mercilere başvurmak zorundadır.

Belediye ve mahallin en büyük mülki amiri; bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce dolgusuna başlanılan depolar, Yönetmeliğin 24 ve 25 inci maddelerinde belirtilen şartları taşıyorlarsa, en geç bir yıl içinde söz konusu sahada depolama işlemine son vermeye yetkilidirler. Ancak bu durumda da 27, 28, 29 ve 30 uncu maddelerde belirtilen hususlar yerine getirilir. Sözü edilen bu geçici sürede 22 inci maddede belirtilen katı atıkların, söz konusu depo alanına depolanması yasaktır.

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce dolgusuna başlanılan 24 üncü maddede belirtilen şartları taşıyan depo işletmecileri, 22,25,27 ve 29'uncu maddelerde belirtilen şartları yerine getirmek ve Bakanlığın uygun görüşünü almak kaydı ile 3 yıl süre ile işletilebilirler.

Mevcut Katı Atık Yakma ve Kompostlaştırma Tesisleri

Geçici Madde 2 - Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte mevcut kompostlaştırma tesislerinin işletmecileri yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren;

1) (Değişik bent: 03/04/1991 -20834 sayılı R.G. Yön.) 1 yıl içerisinde 34 üncü maddede belirtilen şartları yerine getirmekle,

2- (Değişik bent: 03/04/1991 -20834 sayılı R.G. Yön.) 6 ay içinde 37'nci maddede verilen ölçümleri ve kontrollerini yapmakla, yükümlüdürler.

Mevcut evsel katı atık yakma tesisleri bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içerisinde bu Yönetmelikte verilen hükümleri yerine getirmekle yükümlüdürler.

Mevcut Yakma ve kompostlaştırma tesisleri Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1,5 yıl içinde 42 inci maddede verilen prosedürle işletme ruhsatı almakla yükümlüdürler.

Aritma Çamurlarının Analizi

Geçici Madde 3 - Aritma çamurlarını tarımda kullanan gerçek özel ve tüzel kişi ve kuruluşlar, 44 üncü maddede verilen analizleri 6 ay içinde yapmak veya yaptırmak zorundadırlar. Depo tesisi ve işleme tesisi işletmecileri Geçici 1 inci maddenin 1 ve 2 inci fıkralarındaki bilgileri ve Geçici 2 maddede verilen tesis ve kontrol veya analizlere ait sonuçları ve dökümanları mahallin en büyük mülki amirliğine, belediye başkanlıklarına ve Bakanlığa 6 ay içinde yazılı olarak bildirmek zorundadırlar.

Çevre Kirliliği yönünden tehlike arz eden durumlarda belediyeler Geçici Madde 1'de verilen geçiş sürelerini Bakanlığın uygun görüşünü alarak kısaltmaya yetkilidir.

Geçici Madde 4 - (Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Geçici Madde 5 - (Değişik madde: 03/04/1991 -20834 sayılı R.G. Yön.;Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Geçici Madde 6 - (Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Geçici Madde 7 - (Ek madde: 02/11/1994 - 22099 sayılı R. G. Yön.;Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Geçici Madde 8 - (Ek madde: 02/11/1994 - 22099 sayılı R.G. Yön.;Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Geçici Madde 9 - (Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Geçici Madde 10 - (Ek madde: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./6. md.;Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Geçici Madde 11 - (Ek madde: 25/04/2002 - 24736 S. R.G. Yön./6. md.;Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Ek Geçici Madde 1 - (Ek madde: 03/04/1991 -20834 sayılı R.G. Yön.)

Mevcut depo ve işleme tesislerine, Yönetmelikteki hususlara uygunluğunun sağlanması için Geçici 1 ve 2 inci maddelerde süre verilmiş olması, bunlar hakkında 2872 sayılı Çevre Kanunu ile bunun ek ve değişikliklerinde öngörülen idari ve cezai yaptırımların uygulanmasına engel değildir.

Ek Geçici Madde 2 - (Ek madde: 03/04/1991 -20834 sayılı R.G. Yön.;Mülga madde: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

Hukuki Dayanak

Madde 51 - (Değişik madde: 02/11/1994 - 22099 sayılı R.G. Yön.)

Bu Yönetmelik 9 Ağustos 1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 1 ve 3'üncü maddelerinde öngörülen amaç ve ilkeler doğrultusunda adı geçen Kanunun 8, 9, 10, 11 ve 31 inci maddeleri ile 389

sayılı Çevre Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 2 inci maddesinin (a), (c), (d), (e) ve (g) bentleri ve 25 inci maddesi gereğince hazırlanmıştır.

Yürürlük

Madde 52 - (Değişik madde: 02/11/1994 - 22099 sayılı R.G. Yön.)

Bu Yönetmelik Resmi Gazetede yayınlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 53 - (Değişik madde: 02/11/1994 - 22099 sayılı R.G. Yön.)

Bu yönetmelik hükümlerini Çevre Bakanı yürütür.

EK - I

(Mülga ek: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

EK-II-a

(Mülga ek: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

EK-II-b

(Mülga ek: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

EK-II

(Mülga ek: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

EK - III

(Mülga ek: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

EK - IV

(Mülga ek: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)

EK - V

(Mülga ek: 05/04/2005 - 25777 S.R.G. Yön/4.mad)